

Η Ιστορία της «Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Εταιρείας» - Ε.Δ.Α.Ε.

Για να φτάσουμε στην «Ελληνική Δερματολογική και Αφροδισιολογική Εταιρεία», με τη μορφή που έχει σήμερα, κρίνεται απαραίτητο να πάμε πίσω στο χρόνο, στο σημείο που η Δερματολογία άρχισε να έχει επιστημονική και ακαδημαϊκή υπόσταση.

Ιστορική Αναδρομή

Το 1837 ιδρύεται το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το πρώτο Πανεπιστήμιο της χώρας, ενώ τον ίδιο χρόνο ξεκινά και η λειτουργία της Ιατρικής Σχολής Αθηνών.

Λίγο αργότερα, το 1850, καταγράφεται η κλινική εκπαίδευση των τεταρτοετών φοιτητών της Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. στο αρχικά επονομαζόμενο «Κρατικόν Νοσοκομείον των Μεταδοτικών Νοσημάτων» και στη συνέχεια «Νοσοκομείον των Αφροδισίων Παθών (1885)».

Αρχικά, η διδασκαλία της Δερματολογίας Αφροδισιολογίας γινόταν από καθηγητές άλλων κλάδων (Ειδικής Νοσολογίας, Εγχειρητικής, Μαιευτικής - Γυναικολογίας) όπως οι Σ. Μπαλάνος, Π. Ιωάννου, Ε Καλλιοντζής κ.α., ενώ η έδρα των Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων έμεινε κενή αφού ο εκλεγμένος ομογενής από την Κωνσταντινούπολη Δερματολόγος Αφροδισιολόγος, Δημήτριος Ζαμπακός Πασάς δεν αποδέχτηκε τη θέση.

Εκείνη την περίοδο, ο Καθηγητής Σπυρίδων Μπαλάνος δίδαξε το μάθημα της Υγιεινής μαζί με το μάθημα των Αφροδισίων Νοσημάτων και μετέφρασε την τρίτομο *Δερματολογία του Gruvillier από τα γαλλικά στα ελληνικά*. Κομβικό σημείο χρονικά αποτέλεσε η στιγμή που ο Βασίλειος Πρωτόπουλος γίνεται ο πρώτος Τακτικός Καθηγητής Δερματολογίας Αφροδισιολογίας, ο οποίος και απολύεται το 1909 από την επαναστατική Κυβέρνηση (Κίνημα στο Γουδί, Κυβέρνηση Κυριακούλη Μαυρομιχάλη). Ένα χρόνο αργότερα, το 1910 επί κυβερνήσεως Στέφανου Δραγούμη, αναλαμβάνει την έδρα ο Καθηγητής Γεώργιος Θ. Φωτεινός.

Το 1910 αποδείχθηκε τελικά μία πολύ σημαντική χρονιά που ολοκληρώθηκε με την *ανέγερση του πρώτου ειδικού Νοσοκομείου για τα Αφροδίσια Νοσήματα από το κληροδότημα του Ανδρέα Συγγρού*. Στις 4 Ιανουαρίου μεταφέρονται στο Νοσοκομείο οι πρώτες 20 εκδιδόμενες γυναίκες που νοσηλεύονταν στο παλιό θεραπευτήριο του Πειραιά και έπασχαν από αφροδίσιο νόσημα.

Ταυτόχρονα, ιστορικά, πολιτικά και κοινωνικά επικρατεί αναταραχή, με τους Βαλκανικούς πολέμους και τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1912-1922) να επιβραδύνουν οποιαδήποτε πρόοδο και ανάπτυξη.

Ίδρυση «Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας»

Ο Γ.Θ. Φωτεινός ίδρυσε και λειτούργησε την **Ελληνική Αφροδισιολογική και Δερματολογική Εταιρεία το 1914**. Η νεοσυσταθείσα Εταιρεία συνεδριάζει κάθε μήνα στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου «Α. Συγγρός» με παρουσίες των προσερχομένων.

Βασικοί στόχοι της Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας ορίζονται, οι Ανακοινώσεις και οι Συζητήσεις μεταξύ των μελών για την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών καθώς και η Οργάνωση των μελών της για την ενεργή τους δράση και συμμετοχή στον Αντιαφροδισιακό Αγώνα.

Εικόνα: Σήμα «Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας», 1914.

Η δραστηριότητα της **Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας** αναπτύσσεται με την έκδοση ετήσιου περιοδικού με εργασίες και πεπραγμένα του Νοσοκομείου, τα «Αρχεία Νοσοκομείου Ανδρέα Συγγρού», το 1931 ενώ το 1932 συντάσσεται το νέο καταστατικό της Εταιρείας.

Κατά τον Καθηγητή Δ. Στρατηγό η εταιρεία αυτή δεν ξεπέρασε την μετριότητα. Χαρακτηριστικά: «Πολλές ανακοινώσεις οι οποίες έχουν καταχωρηθεί στα Αρχεία του Νοσοκομείου Α. Συγγρός δεν ήταν πρωτότυπες. Σπάνια παρατηρούνται αξιόλογες παρουσιάσεις και πολλά θέματα αποτελούν απλά στατιστική του Νοσοκομείου, ενώ το μοτίβο της εποχής είναι τα Αφροδίσια Πάθη, η αντιμετώπιση και η εξουδετέρωσή τους.».

Ίδρυση της «Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Ένωσης»

Παράλληλα με τη δράση της **Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας**, είχαν αρχίσει να δημιουργούνται αντίρροπες δυνάμεις μέσα στους κόλπους των Ελλήνων Δερματολόγων που εκφράστηκαν από αξιολογότετους και πρωτοπόρους δερματολόγους νοσοκομειακούς και εξωνοσοκομειακούς οι οποίοι είχαν σπουδάσει σε κέντρα του εξωτερικού. Αποτέλεσμα της κίνησης αυτής ήταν η **ίδρυση της Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Ένωσης εν έτει 1928**, γεγονός που ήταν αναμενόμενο να συμβεί, αφού στην Ελληνική Αφροδισιολογική και Δερματολογική Εταιρεία υπήρχε ισόβιος πρόεδρος και δεν επιτρεπόταν εύκολα η έκφραση οποιασδήποτε άλλης φωνής.

Πρόεδροι της νέας Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Ένωσης διετέλεσαν οι Κ. Αλιφέρης, Δ. Ζαραφωνίτης, Γ. Ηγουμενάκης, Ν. Πρασσάς, Κ. Ανδρεάδης και Κ. Μπραζιιώτης. Δυστυχώς, η διάσπαση μεταξύ των δύο επιστημονικών εταιρειών και των μελών τους σφράγισε μία εποχή λανθασμένης αντιπαράθεσης η οποία τελικά παρεμπόδισε την προαγωγή της επιστήμης.

Η Νέα Εποχή για τη Δερματολογία

Το 1939 Επικουρικός Καθηγητής γίνεται ο Παναγιώτης Β. Φωτεινός ανιψιός του πρώτου, ενώ το 1947, λόγω κενώσεως της Έδρας, γίνεται Εντεταλμένος Έκτακτος Καθηγητής και από το 1950 ως το 1964 Τακτικός Καθηγητής.

Ταυτόχρονα, την εποχή αυτή παρατηρείται η Δερματολογία να πρωταγωνιστεί δυναμικά εκτοπίζοντας την Αφροδισιολογία. Καθοριστικό ρόλο σε αυτό διαδραμάτισε η εμφάνιση της πενικιλίνης και των αντιβιοτικών, τα οποία και μείωσαν κατακόρυφα τα Αφροδίσια Νοσήματα. Παραδόξως όμως την ίδια περίοδο έχουμε τη σχεδόν απόλυτη άρνηση του Καθηγητή Π.Β. Φωτεινού για την αποτελεσματικότητα της πενικιλίνης στη θεραπεία της σύφιλης και της βλεννόρροιας μαζί με τη δεσποτική παρεμβατική πολιτική του σε όλο το φάσμα της Δερματολογίας. Το γεγονός αυτό επηρέασε καθοριστικά τη Δερματολογία.

Συγκεκριμένα, παρατηρείται η απομάκρυνση της ελληνικής δερματολογικής επιστήμης, όπως αυτή εκπροσωπείται από το Νοσοκομείο «Α. Συγγρός», από τα προηγμένα επιστημονικά κέντρα του εξωτερικού, καθώς και η διακοπή κάθε παρακολούθησης και προσαρμογής στους νέους τρόπους επιστημονικής σκέψης, με σαφή κατάληξη τη γενικότερη οπισθοδρόμηση της Ειδικότητας.

Χαρακτηριστικό απόσπασμα από τα Αρχεία του Νοσοκομείου «Ανδρέου Συγγρού» 1964 αναφέρει:

Ανασκόπησις του έργου της Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας κατά την λήξασαν πενταετίαν (1959-1963). Υπό Κωνσταντίνου Κανιτάκη Υφηγητού -Γενικού Γραμματέως.

«... Κατά την λήξασαν πενταετία έλαβον χώραν 15 Συνεδρίαι της Εταιρείας, άπασαι εις το Αμφιθέατρον του Νοσοκομείου Ανδρέου Συγγρού... Εις πάσας τάς συνεδρίας προήδρευσε ο Καθηγητής και Πρόεδρος της Εταιρείας μας κ. Παναγ. Φωτεινός, εσημειώθησαν δε κατ'αυτάς 428 παρουσίαι μελών της Εταιρείας... 1550 επιδείξεις αρρώστων... 168 Ανακοινώσεις ... αυτήν περίοδο ο αριθμός των μελών της Εταιρείας μας αυξήθη κατά εννέα (9)... η δημοσίευσις των Πρακτικών θα ήτο άλλως πως αδύνατος δια λόγους οικονομικούς, δι' ό η Εταιρεία οφείλει χάριτας και ευγνωμοσύνην εις τον Πρόεδρον αυτής... Εύχομαι όπως και η αρχόμενη πενταετία υπό την Προεδρίαν και καθοδήγησίν του, εξακολουθήσει να είναι καρποφόρος.»

Νέα Δερματολογικά Κέντρα στο προσκήνιο

Το ίδιο διάστημα, το Δερματολογικό Ιατρείο του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή, Χριστόφορου Δούκα αρχικά, και του Ιωάννη Καπετανάκη αργότερα, επιβλήθηκε ως το αξιολογότερο δερματολογικό κέντρο στην Ελλάδα.

Αντίστοιχα στην Θεσσαλονίκη υπήρξε μεγάλη δραστηριότητα του Δερματολογικού Κέντρου Θεσσαλονίκη, της Πανεπιστημιακής Κλινικής και της Κλινικής Αφροδισίων και Δερματολογικών Νοσημάτων του Δημόσιου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης.

Το 1967 ο Καθηγητής Γιάννης Καπετανάκης εξελέγη στην Έδρα των Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων στην Ιατρική Σχολή της Αθήνας ενώ το 1968 στην Έδρα των Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εξελέγη ο Κωσταντίνος Κανιτάκης.

Ίδρυση «Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Εταιρείας»

Το 1968 ιδρύεται στην Αθήνα νέο επιστημονικό σωματείο, κοινό για όλους του Δερματολόγους της Ελλάδας, με την επωνυμία «Ελληνική Δερματολογική και Αφροδισιολογική Εταιρεία» με αιρετό Διοικητικό Συμβούλιο και έδρα την Αθήνα.

Εικόνα: Σήμα «Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας», 1968

Το νέο σωματείο περιλαμβάνει όλα τα τακτικά μέλη της τέως «Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Ένωσης» και της «Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας» όπως αποφάσισαν ομόφωνα οι γενικές Συνελεύσεις τους. Επίσημα, η απόφαση του Πρωτοδικείου δημοσιεύθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 1968.

Τα ιδρυτικά μέλη εξέλεξαν το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο με ετήσια θητεία. Η διάχυτη διάθεση για συνεργασία οφείλεται στην διάθεση των επικεφαλής και των στελεχών των δύο κλινικών και ιδιαίτερα του Καθηγητή, Γιάννη Καπετανάκη ο οποίος παραιτήθηκε από το δικαίωμα να είναι *ex officio* ισόβιος πρόεδρος όπως όριζε το καταστατικό της προηγούμενης εταιρείας. Οι συνεδριάσεις της Δερματολογικής Εταιρείας γίνονται τακτικά στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου «Ανδρέας Συγγρός» με ευρύτερη συμμετοχή ενώ η αβίαστη παρουσία των Δερματολόγων της επαρχίας και της Κύπρου αποτελούν δείκτη καθολικής παραδοχής και αναγνώρισης.

Οι Ιδρυτές

Ανδρεάδης Ευαγ. Δημήτριος
Αποστόλου-Παπά Α. Μαρία
Αρώνης Αντ. Εμμανουήλ
Βασιλείου Ιωάν. Βασίλειος
Βαρελτζίδης Γεώργ. Αντώνιος
Γεωργιάδης Ιωάν. Χρήστος
Γκρος Ροβερ. Καρολίνα
Δούκας Αρ. Χριστόφορος
Ζαραφωνίτης Γεώργ. Δημήτριος
Ζωγραφάκης Χαρ. Ιωάννης
Ηγουμενάκης Γεώργ. Κων/νος
Κανιτάκης Ιωάν. Κων/νος
Κανέλλης Γεώργ. Παναγιώτης
Καπετανάκης Α. Ιωάννης
Κακεπάκης Μ. Εμμανουήλ
Κορώσης Δημ. Αναστάσιος

Κουζουτζάκογλου Στ. Κυπριανός
Κοκκινόπουλος Ηλ. Αναστάσιος
Κυριακού Ι. Σεραφείμ
Μιχαηλίδου Χαρ. Νίκη
Μπαλάνης Γεώργ. Νικόλαος
Μπραζιώτης Απ. Κων/νος
Πετρίδη Π. Αθηνά
Σάκκης Θεοφ. Δημήτριος
Σεβαστιανός Εμμ. Δούκας
Στρατηγός Π. Γεώργιος
Στρατηγός Δ. Ιωάννης
Σουβατζίδης Γεώργ. Αθανάσιος
Τριανταφύλλου Ιωάν. Τίτος
Φωτεινόπουλος Ιωάν. Νικόλαος
Χανδάνος Νικόλ. Ευάγγελος

Το 1987 γίνεται η πρώτη τροποποίηση του Καταστατικού, επί προεδρίας Εμμανουήλ Αρώνη.

Το 1997 γίνεται η δεύτερη τροποποίηση του Καταστατικού, επί προεδρίας Ι. Δ. Στρατηγού, και το σήμα της εταιρείας αλλάζει και φέρει πλέον κυκλικά τον τίτλο της και στη μέση σχηματική απεικόνιση του Νοσοκομείου «Α. Συγγρός».

Εικόνα: Σήμα «Ελληνικής Αφροδισιολογικής και Δερματολογικής Εταιρείας», 1997

Η Νέα Εποχή της «Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Εταιρείας»

Το 2013 γίνεται η τρίτη τροποποίηση του Καταστατικού, επί προεδρίας Δ. Ρηγόπουλου και το σήμα της «Ελληνικής Δερματολογικής και Αφροδισιολογικής Εταιρείας» εκμοντερνίζεται, περιλαμβάνοντας τα αρχικά γράμματα του τίτλου της εταιρείας, ως εξής:

Το 2017 γίνεται η τέταρτη τροποποίηση του Καταστατικού, επί προεδρίας Δ. Ρηγόπουλου, με αξιοσημείωτες βελτιώσεις και σημαντικές αλλαγές.

Δείγμα και σπουδαίος δείκτης του δυναμισμού της Δερματολογίας την περίοδο αυτή, όπως καταγράφεται τόσο μέσα από την προάσπιση του επιστημονικού αντικειμένου όσο και μέσω της διαφώτισης της κοινής γνώμης, αποτελεί η οργάνωση *Πανελληνίων Δερματολογικών Συνεδρίων* με το πρώτο να λαμβάνει χώρα το 1970 στη Θεσσαλονίκη.

Πανελλήνια Συνέδρια Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας

1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 27-28 Ιουνίου 1970, Θεσσαλονίκη, εκδόθηκε Τόμος Πρακτικών (Κ. Κανιτάκης)

2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 12-13 Μαΐου 1973, Αθήνα «Καρκίνος Δέρματος & Κακόηθες Μελάνωμα», εκδόθηκε Τόμος Πρακτικών (Ι. Καπετανάκης και Ι. Στρατηγός)

3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 6-9 Οκτωβρίου 1978 Θεσσαλονίκη, εκδόθηκε Τόμος Πρακτικών (Κ. Κανιτάκης και Μ. Κτενίδου)

4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 12-14 Απριλίου 1984, Αθήνα «Με Διεθνή Συμμετοχή», τα Πρακτικά ενσωματωμένα στον Τόμο των Αρχείων του Νοσοκομείου Α. Συγγρός (1984)

5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 26-28 Σεπτεμβρίου 1986, Αθήνα

6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 16-18 Ιουνίου 1995, Αθήνα

7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 3-6 Ιουνίου 1999, Αθήνα

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 26-29 Ιουνίου 2003, Θεσσαλονίκη

9^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 14-17 Ιουνίου 2007, Αθήνα

10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 23-26 Ιουνίου 2011, Καβούρι Αττικής

11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 25-28 Ιουνίου 2015, Θεσσαλονίκη

12^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 3-6 Νοεμβρίου 2016, Αθήνα

13^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 2-5 Νοεμβρίου 2017, Θεσσαλονίκη

14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας, 1-4 Νοεμβρίου 2018, Αθήνα

Σήμερα, η **«Ελληνική Δερματολογική και Αφροδισιολογική Εταιρεία»**, επί προεδρίας Δ. Ρηγόπουλου, συνεχίζει με αφοσίωση το έργο της για την εκπλήρωση των σκοπών της Δερματολογίας – Αφροδισιολογίας προς όφελος της Επιστήμης και της Κοινωνίας.

Επιμέλεια: Χαράλαμπος Ζωγραφάκης